

עפ"א 17274/11/16 - עיריית בתים נגד שושנה רובין,אנה נועמה

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17274-11-16 עיריית בתים נ' רובין ואח'
25 בינואר 2017 כ"ז בטבת תשע"ז

לפני כבוד השופטת העמיתה מרים סוקולוב

המערערת	עיריית בתים
נגד	ע"י ב"כ עו"ד אלעד מאיר
המשיבות	1. שושנה רובין 2. אנה נועמה
	ע"י ב"כ עו"ד חדוה ויס

פסק דין

לפניי ערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בבתי-ים (כבוד השופט נמרוד אשכול) מיום 25.09.16, שלפיה בוטל כתב האישום בתיק זה.

הרקע

ביום 01.10.14 הוגש נגד המשיבות כתב אישום בגין ניהול עסק ללא רישיון מיום 26.12.13 ועד למועד הגשתו של כתב האישום. ביום 08.03.15 קוימה הקראה בתיק זה ומשיבה 1 הודתה בעובדות כתב האישום: ,,למעשה העובדות הן נכונות כמו שהן רשומות בכתב האישום [...]"" (עמ' 1 לפרוטוקול מיום 08.03.15, שורה 12). תגובה של משיבה 2, שהופיעה גם היא באותה ישיבה, לא נרשמה בפרוטוקול. בית המשפט קמא, למרות התנגדותה של המערערת וטענתה כי אין צורך בשמיעת עדויות בנסיבות הללו, קבע דיון לשמיעת הראיות. בדיון, שנקבע ליום 31.05.15, לא הופיעה משיבה 1 הגם שהוזהרה בחובת ההופעה, ומשיבה 2 טענה כי היא ביקשה ממנה לייצגה. בא-כוח המערערת טען כי לא ניתן לקבוע את התיק להוכחות כאשר נאשם מודה בעובדות כתב האישום ומשיבה 1 הודתה בהן. כמו-כן לא ניתן לקבוע להוכחות מאחר שנערכה רק הקראה חלקית למשיבה 1 ולא נערכה הקראה למשיבה 2. בא-כוח המערערת ציין עוד כי משיבה 2 איננה יכולה לייצג את משיבה 1. משיבה 2 אמרה באותה ישיבה: ,,קודם כל אנחנו שותפות, אני לוקחת אחריות על כל מה שהשותפה שלי אמרה בדיון הקודם. שתינו נעמדנו כאן בדיון והייתי חלק בלתי נפרד" (עמ' 2 לפרוטוקול, שורות 14-15). בית המשפט קמא דחה את הדיון וקבע הקראה נוספת בתיק.

לפני מועד ההקראה השני הגישו המשיבות בקשה לבית המשפט להורות על ביטול כתב האישום. בישיבת ההקראה מיום 28.06.15 טען בא-כוח המערערת כי המשיבות הודו בישיבות הקודמות, ואולם אם למען הזהירות בית המשפט בוחר שלא לראות בדבריהן הודאה, עליהן להשיב לכתב האישום. בית המשפט קמא קבע בהחלטתו באותה ישיבה כי מאחר שלפני מועד הדיון השני בהקראה הוגשה הבקשה לביטול כתב האישום, יש ליתן בה החלטה תחילה, לאחר שהמערערת

תודיע עמדתה בעניין. המערערת הודיעה לבית המשפט קמא כי המשיבות ניהלו את בית העסק ללא רישיון עסק במשך כשנה, והעובדה שעתה יש בידיהן רישיון עסק איננה מצדיקה את ביטול כתב האישום.

ביום 25.09.16 נתן בית המשפט קמא את ההחלטה נושא הדיון, שלפיה בשל סמיכות האירועים, כאשר במסלול אחד הרישיון בטווח השגה ומחכה לחתימה טכנית, ואילו בד-בבד הוגש כתב האישום נגד המשיבות, הוא מצא לנכון, „[...] מטעמי הגינות מש[פ]טית ובנסיבות העניין[...]” להורות על ביטול כתב האישום בתיק זה. בנסיבות העניין, ניהול ההליך כנגד הנאשמות עומד בסתירה לעקרון הקבוע בסעיף 149(10) לחסד"פ[...]" על-כן הורה לבטל את כתב האישום.

להלן בקצרה נימוקי הערעור:

1. טעה בית המשפט קמא משלא הרשיע את המשיבות בעבירה שהואשמו בה, אף שהודו בעובדות כתב האישום.
2. טעה בית המשפט קמא משיעץ למשיבות והנחה אותן כיצד לפעול בתיק, ומשפעל שלא לפי סדרי הדיון. בית המשפט נהג בעניין זה בחוסר סמכות ואף יצר תחושה קשה של הפרת האיזון הדיוני בין הצדדים.
3. בית המשפט קמא טרח להעלות מיזמתו טענות הגנה שונות לטובת המשיבות שלא הועלו מצדן, כדי לבטל את כתב האישום. טענות ההגנה האלה אינן רלוונטיות למשיבות ואין בהן כדי להצדיק את ביטולו של כתב האישום.
4. סעיף 30 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, מטיל את נטל הראיה על מי שטוען כי בידו רישיון או היתר זמני לפי החוק, וזאת לא הוכיחו המשיבות.
5. בית המשפט קמא קבע כי אין מדובר ברדיפה או בהתעמרות מצד המערערת, וכי המקרה דן איננו עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה להחלת הגנה מן הצדק ולביטול כתב אישום. אף-על-פי-כן ביטל את כתב האישום.

דיון והכרעה

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ובחנתי את המסמכים שבתיק בית המשפט קמא, אני קובעת כי דין הערעור דן להתקבל. לא ברור מדוע לא נרשמה גם תגובתה של משיבה 2 לכתב האישום במועד ההקראה הראשון, כאשר הודתה משיבה 1 בעובדות כתב האישום (עמ' 1 לפרוטוקול מיום 08.03.15, שורה 12), הגם שלדבריה הן עמדו יחד במהלך הדיון והיא מקבלת אחריות על כל מה שמשיבה 1, שותפתה, אמרה באותו דיון. כלשונה, כזכור, „אני לוקחת אחריות על כל מה שהשתפה שלי אמרה בדיון הקודם. שתינו נעמדנו כאן בדיון והייתי חלק בלתי נפרד”. סבורתני כי די בדברי

המשיבות כמפורט לעיל כדי לשמש הודיה בעובדות כתב האישום, ועל בית המשפט קמא היה להרשיען ולשמוע טיעונים לעונש, שבמהלכם היה מקום לשמוע על הנסיבות המיוחדות של המקרה, אם סבר כי יש כאלה, והאישיות. אם סבר בית המשפט קמא כי אין בדברים הללו כדי לשמש הודיה, הוא היה רשאי לדחות את הדיון למועד נוסף בשביל לקבל תגובה מפורטת ממשיבה 2, שכאמור הודתה גם היא בישיבת ההקראה השנייה והצטרפה לדבריה של משיבה 1.

לא מצאתי בפרוטוקול הדיון מיום 31.05.15 כי משיבה 2 ביקשה להעלות טענות למחיקת כתב האישום, ואילו הטענות שהועלו בישיבה מיום 08.03.15 מפי בעלה של משיבה 1 הועלו לאחר שהודתה בעובדות כתב האישום, ולכן היה מן הראוי להעלותן בשלב הטיעונים לעונש. בנסיבות הללו לא היה ראוי שבית המשפט קמא יעלה טענות הגנה שונות מיזמתו, לרבות טענות לעניין הגשת בקשה למחיקת כתב האישום, ואף לא להורות למשיבות לצרף מסמכים שונים לבקשה למחיקה (ראה פסק-הדין בעפ"א [מחוזי ת"א] 32480-06-16 ועדה מקומית לתכנון ובניה תל אביב נ' וורסמן [פורסם באר"ש, 26.09.2016]). בנסיבות מושא הדיון לא היה מקום למחוק את כתב האישום. סמכותו של בית המשפט לביטול כתבי אישום ולמחיקתם מצומצמת ביותר, ויש לנהוג בה בזהירות רבה, שהרי הפררוגטיבה להגשת כתבי אישום ולביטולם נתונה לתביעה. הגשת כתב אישום בעברה נושא הדיון איננה מותנית כלל בחקירת החשוד. זאת ועוד: בית המשפט קמא קבע אף קבע כי במקרה זה, "[...] אין מדובר ברדיפה ו/או התעמרות מצד התביעה [...]]" (פסקה 15 להחלטה) והטעם שציין למחיקת כתב האישום, הגינות משפטית, איננו מעניק לו סמכות במקרה זה לבטל כתב אישום שהוגש כדין מטעם הרשות שהוסמכה לעשות זאת.

נוכח כל האמור לעיל אני מבטלת את החלטתו של בית המשפט קמא, ומורה להחזיר אליו את הדיון כדי להמשיך בהליכים כסדרם.

ניתן היום, כ"ז טבת תשע"ז (25 בינואר 2017), בהעדר הצדדים.

**מרים סוקולוב, שופטת
עמיתה**